

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool Binkom te BINKOM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 130914

Instelling Gemeentelijke Basisschool Binkom

Directeur An COURANT

Adres Schoolstraat 4 - 3211 BINKOM

Telefoon 016-63.11.54

E-mail directie.binkom@gbslubbeek.be

Website www.gbslubbeek.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Lubbeek

Adres Gellenberg 16 - 3210 LUBBEEK

Scholengemeenschap LBB

Adres Kerkplein 2 - 3212 PELLEMBERG

CLB Vrij CLB Leuven

Adres Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 04-10-2016, 06-10-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 06-10-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 08-11-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Mieke DEVLIEGER

Teamleden Jan VAN EECKHOUT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands.....	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	14
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	18
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	21
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	21
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	21
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	23
4.1 Deskundigheidsbevordering	23
4.2 Onderwijsorganisatie	24
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	26
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	29
6.1 Wat doet de school goed?	29
6.2 Wat kan de school verbeteren?	30
6.3 Wat moet de school verbeteren?	30
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	31
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	31

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de gemeentelijke basisschool De Stip in Binkom. Deze school splitste zich in 2014 af van de gemeentelijke basisschool in Linden. Het klein en dynamisch schoolteam werkt in een graadklassensysteem dat flexibel wordt aanpast in functie van de groeiende leerlingenpopulatie. Deze weerspiegelt de sociale samenstelling van de buurt en vertoont de laatste jaren een grotere verscheidenheid. Het schoolteam en de leerlingen namen begin 2015 hun intrek in een nieuw, ruim en eigentijds schoolgebouw. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 12 september 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens de doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor dezelfde leergebieden de eindtermen te bereiken. Ze peilde ook naar de kwaliteit van de onderwijsorganisatie, de deskundigheidsbevordering en het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van Nederlands voldoen aan de verwachtingen van de overheid. In de lagere afdeling voldoet ook muzische vorming hieraan. Het team van de kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen bij de kleuters voor muzische vorming in onvoldoende mate na.

De kleuteronderwijzers geven het onderwijsaanbod voor het leergebied Nederlands doelgericht vorm en verbinden het rechtstreeks met de observatiepraktijk. Ze bieden de kleuters gevarieerde activiteiten die nauw aansluiten op hun leefwereld. Door een sterk klasmanagement en aandacht voor samenwerkingsvaardigheden leren kleuters succesvol zelfstandig functioneren. Deze combinatie maakt dat de kleuters veel kansen krijgen om op een geïntegreerde, natuurlijke en interactieve manier hun talige vaardigheden te ontwikkelen. De kleuteronderwijzers maakten afspraken rond een gradueel opgebouwde thema-, school- en instructietaal. Ze creëren doelbewust kansen om kleuters vanuit concrete materialen en situaties te laten experimenteren en ervaringen te laten opdoen met beginnend lezen en schrijven. De hoeveelheid werkblaadjes die ze aanbieden, passen niet binnen dit principe. Door een gebrek aan inzichten in taalverwervingsprocessen en hedendaags taalvaardigheidsonderwijs laten ze nog kansen liggen om de taalontwikkeling gericht te ondersteunen, vooral van de anderstalige en taalzwakkere kleuters. Voor het leergebied muzische vorming streven de kleuteronderwijzers de ontwikkelingsdoelen in onvoldoende mate na. Ze slagen er niet in om een gevarieerd en evenwichtig aanbod te voorzien. Ze maakten ook geen afspraken over een gradatie van het aanbod voor de verschillende leeftijdsgroepen. De kleuteronderwijzers stemmen hun muzische activiteiten te weinig af op de krachtlijnen van het leerplan en stimuleren onvoldoende de creativiteit en zelfexpressie van de kleuters. Ze besteden geen doelgerichte aandacht aan de observatie van muzische vaardigheden van kleuters.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen in de lagere afdeling wijst uit dat de leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor Nederlands bereiken. Het onderwijsleerpakket bepaalt in grote mate het onderwijsaanbod. Door het consequent en doelgericht te gebruiken, garanderen de onderwijzers een graduele en samenhangende opbouw van de leerinhouden. Binnen lesactiviteiten integreren ze meerdere domeinen, vaardigheden en strategieën. Spelling bieden ze geïsoleerd aan, los van en primerend op het creatief schrijven. De onderwijzers zorgen voor een leesrijk klas- en schoolklimaat. Door dagelijks een variatie aan werk- en groeperingsvormen te voorzien, creëren ze veel kansen tot luisteren en spreken voor de leerlingen. De onderwijzers hebben de evaluatie en ondersteuning vooral voor spelling en technisch lezen goed uitgebouwd. Voor spreken, luisteren en creatief schrijven is deze minimaal. Het team van de lagere afdeling mist inzichten in handelingsgericht werken en taalverwervingsprocessen om de ondersteuning verder uit te bouwen, zeker in het geval van anderstalige en taalzwakkere leerlingen. Ook voor muzische vorming voldoet de lagere afdeling aan de verwachtingen van de overheid. De onderwijzers plannen en bewaken het evenwicht en de volledigheid van het muzisch aanbod op systematische wijze. Met de hulp van expertenleerkrachten slagen ze er stapsgewijs in om dit in de klaspraktijk te realiseren. De onderwijzers evolueren duidelijk van product- naar procesgericht muzisch werken en leren steeds meer afstappen van een beoogd afgewerkt eindproduct. De leerlingen krijgen voldoende stimulansen om hun talenten in de verschillende muzische domeinen te verkennen. Door de bijzondere zorg voor een positief klasklimaat durven de leerlingen zich creatief te uiten. De doelgerichte evaluatie van muzische vorming staat nog in de kinderschoenen en staat los van de rapporteringspraktijk waarin het team van de lagere afdeling wel systematisch aspecten van muzische vorming in kaart brengt.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de deskundigheidsbevordering planmatig en doelgericht gebeurt. Jaarlijks bepaalt de directeur teamgebonden nascholingen op basis van een peiling naar gezamenlijke professionaliseringsnoden en op basis van het prioriteitenplan. Stimulansen voor individuele nascholing komen uit functioneringsgesprekken of uit specifieke opdrachten. Daarnaast zorgt de directeur voor structuren om de deskundigheidsbevordering te stimuleren en te ondersteunen. Formeel en informeel overleg bevorderen ervaringsuitwisseling en collegiale consultatie. Andere vormen om de interne expertise te benutten, hebben nog groeikansen. Op basis van gezamenlijke en individuele externe en interne nascholingen maakt het schoolteam actief werk van een degelijke implementatie van verbeterprocessen in de school- en klaspraktijk.

Ook de onderwijsorganisatie gebeurt planmatig en doelgericht. De directeur stelt voor elke organisatievorm, meestal in overleg met het schoolteam, concrete doelen voorop vanuit een duidelijke visie. Teamleden ervaren in meerdere gevallen ondersteuning van de dagelijkse praktijk door de wijze waarop er nagedacht is over welke organisatievorm op school- en klasniveau productief is. Het schoolteam besteedt de onderwijstijd op klasniveau doorgaans functioneel. Op schoolniveau gaat er echter te veel onderwijstijd naar het vervoer naar de turnzaal en het zwembad. Daardoor garandeert de school het wettelijk recht op 28 lestijden per week onderwijs- en opvoedingsactiviteiten niet (Decreet Basisonderwijs, artikel 48). Het schoolteam evalueert op geregelde basis de onderwijsorganisatie en stuurt bij op korte en middellange termijn.

Het algemeen beleid van de school is krachtig. De nieuwe directeur blijkt een sterke leider die het schoolteam op basis van een helder prioriteitenplan aanstuurt en ondersteunt. Ze geeft met inbreng van het schoolteam het onderwijskundig beleid gefaseerd en duurzaam vorm. Dit bevordert de opbouw van de gezamenlijke doelgerichtheid en zorgt voor een dynamische teamwerking. Daardoor slaagt het schoolteam erin om een visie op belangrijke ondersteunende onderwijsprocessen te ontwikkelen en deze effectief toe te passen in de praktijk. Alle teamleden voelen zich betrokken bij de besluitvorming en zijn gemotiveerd om de schoolwerking te optimaliseren en gemaakte afspraken na te komen. Het schoolteam getuigt daarbij van zelfkritisch vermogen en erkent de eigen pijnpunten. De directeur gebruikt de beschikbare outputgegevens om de onderwijskwaliteit in vraag te stellen en om verbeterpunten op te sporen, bij te sturen, op te volgen en te borgen.

Het inspectieteam delibereert het tekort voor muzische vorming in de kleuterafdeling en het tekort voor de naleving van de regelgeving in verband met de onderwijstijd. Op basis van het deskundig leiderschap, de ontwikkelingsdynamiek binnen het schoolteam en de reeds gerealiseerde en geplande vernieuwingsacties, vertrouwt het inspectieteam erop dat de school de tekorten op basis van de aanbevelingen in dit verslag autonoom kan bijsturen. Het inspectieteam plant voor deze tekorten dan ook geen opvolgingscontrole. Ze sluit deze doorlichting af met een gunstig advies voor het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen, de overige erkenningsvoorwaarden, de regelgeving en de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsorganisatie

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers geven het onderwijsaanbod doelgericht vorm en verbinden het rechtstreeks met de observatiepraktijk. Binnen gevarieerde activiteiten die nauw aansluiten op hun leefwereld krijgen de kleuters kansen om op een geïntegreerde en natuurlijke manier hun talige vaardigheden te ontwikkelen. De kleuteronderwijzers ondersteunen via een sterk klasmanagement succesvol de zelfsturing van de kleuters en creëren veel mogelijkheden tot actief leren.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate na. De kleuteronderwijzers slagen er niet in om een doelgericht, gevarieerd en evenwichtig aanbod te creëren. Enige graduele opbouw binnen het muzische leerproces ontbreekt. De kleuteronderwijzers stemmen de didactische aanpak onvoldoende af op de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen. Er gaat geen doelgerichte aandacht naar de observatie van muzische vaardigheden van de kleuter.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands

Curriculum	De kleuteronderwijzers verwijzen in de planningsdocumenten naar een
Onderwijsaanbod	koepelgebonden referentiekader. Ze stellen hun thematisch aanbod tijdens de
<i>Referentiekader</i>	eerste helft van het schooljaar vooral samen op basis van activiteiten waaraan
<i>Planning</i>	ze doelen koppelen. Vanaf de tweede helft van het schooljaar plannen ze het
<i>Evenwichtig en volledig</i>	onderwijsaanbod gaandeweg vanuit de doelen die nog niet of weinig aan bod
<i>Samenhang</i>	kwamen en geven ze vanuit de doelen hun activiteiten vorm. Voor het onthaal
<i>Brede harmonische vorming</i>	en het aanbod in enkele vaste hoeken hebben ze doelenlijsten opgesteld. Op
<i>Actief leren</i>	deze manier bewaken ze het leer- en ervaringsaanbod. Uit de
	planningsdocumenten blijkt dat een teveel aan doelen soms het gericht
	nastreven ervan in de activiteiten hypothekeert. Het kleuterteam is zich ervan
	bewust dat het aanbod voor muzische vorming hiaten vertoont. Gezamenlijke
	nascholing op dit vlak is in de planning opgenomen.

De kleuteronderwijzers zijn weinig vertrouwd met de uitgangspunten en inhouden van de leerplannen in de focus. Ze kennen de schooleigen visietekst van muzische vorming niet. Hierdoor passen ze de krachtlijnen van de leerplannen en de schoolvisie onvoldoende intentioneel toe in hun dagelijkse onderwijspraktijk.

Het kleinschalige kleuterteam werkt binnen een open informele overlegcultuur. Voor de gezamenlijke thema's uit de jaarkring spreekt het kleuterteam af hoe ze het aanbod op de verschillende leeftijdsgroepen kan afstemmen. Dit zorgt voor een goede verticale samenhang van het aanbod, behalve voor het leergebied muzische vorming. Voor dit leergebied bestaan weinig afspraken over een graduele afstemming van het muzisch aanbod over de klassen heen. De kleuteronderwijzers werken hun planning uit op het niveau van begeleide activiteiten en, stijgende met de leeftijd van de kleuters, ook op het niveau van verrijkte hoeken. Daarnaast werken ze per jaar enkele thema's uit die de kleuters zelf aanbrengen of aansluiten bij hun interesses en leefwereld. Daardoor realiseren ze binnen de thema's over het algemeen een evenwichtig en samenhangend aanbod. Eén klas springt daarbij in het bijzonder in het oog door een permanent rijk ervaringsgericht aanbod met een hoog vernieuwingsgehalte dat inspirerend werkt voor de collega's.

Door de thema's te enten op de behoeften en belangstelling van de kleuters verlopen hun taalverwerving en -ontwikkeling op een natuurlijke en functionele manier. Met specifieke activiteiten, het gebruik van klaspoppen, taalspelletjes en hoekenverrijking met materialen die binnen het thema passen, slagen de kleuteronderwijzers er meestal in om een krachtige taalleeromgeving te creëren waarbinnen de kleuters voldoende uitdagingen en kansen krijgen tot actief en passief taalgebruik. De gerichte aandacht van het kleuterteam voor sociale en samenwerkingsvaardigheden bij de kleuters bevordert de onderlinge interactie tussen de kleuters. Niet alle kleuteronderwijzers hanteren zelf een interactieve begeleidingsstijl waarbij ze via gerichte interventies op natuurlijke en wederkerige wijze met de kleuters in dialoog gaan.

Het functioneel gebruik van de verschillende kalenders ondersteunt de ontwikkeling van een aantal schooltaalbegrippen bij de kleuters. Deze kalenders zijn op elkaar afgestemd voor de verschillende leeftijdsgroepen. Het kleuterteam doorliep vorig schooljaar met de ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst een traject rond woordenschatonderwijs. Dit resulteerde in afspraken over de na te streven woordenschat voor een gradueel opgebouwde thema-, school- en instructietaal. De kleuteronderwijzers doorlopen een leerproces om hiermee functioneel aan de slag te gaan binnen de klaswerking.

Naargelang de beginsituatie van de kleuters geven de kleuteronderwijzers structureel aandacht aan ontluikende geletterdheid. Ze voorzien een ruim en gevarieerd aanbod aan boeken en leesmateriaal. Tweewekelijks gaan ze met de kleuters naar de gemeentelijke bibliotheek en komen terug met boekenkoffers die binnen de lopende en eerstvolgende thema's passen. Daarnaast moedigen ze de kleuters succesvol aan om eigen boeken van thuis mee te brengen. De kleuters mogen de meeste boeken zelf hanteren. Voorleesmomenten met (groot)ouders en kinderen van de lagere school breiden de ervaringen van de kleuters met boeken uit.

Via het werken met stappenplannen en het structurele contractwerk ervaren de oudere kleuters de communicatieve waarde van geschreven of gedrukt materiaal. Met een specifieke onderwijsleermethode werkt het kleuterteam doelgericht aan ontluikende schrijfvaardigheid. Daarbij werken ze vanuit de natuurlijke schrijfontwikkeling en vanuit experimenteren met materialen en bewegingen. Bovenop dit ervaringsaanbod doen alle kleuteronderwijzers echter aan didactische vervroeging via een veelheid aan werkblaadjes. Ze doen dit hoofdzakelijk vanuit een verantwoordingsperspectief.

De leerkrachten van de derde kleuterklas en het eerste leerjaar bereiden de overstap tussen beide afdelingen uitgebreid voor. Ze organiseren een aantal drempelverlagende activiteiten op leerlingniveau en zorgen voor gelijkgerichtheid in aspecten van klasinrichting en werkvormen. Het traject rond woordenschatonderwijs wordt vanaf dit schooljaar progressief doorgetrokken naar de lagere afdeling.

De kleuteronderwijzers laten nog kansen liggen op het vlak van de gerichte taalontwikkeling van de kleuters. Ze zijn zich ervan bewust dat ze voor het leergebied Nederlands eerder terugvallen op intuïtie en opgebouwde ervaring dan op hedendaagse inzichten in taalverwervingsprocessen en taalvaardigheidsonderwijs. Het intentioneel werken aan luister- en spreekvaardigheid wordt leerkrachtgebonden geregeld beperkt ingevuld binnen vaste werkvormen als kringgesprekken en taalspelletjes of in instructiesituaties. Een gevarieerde hoekenverrijking of verrijking van zelfstandige activiteiten binnen contractwerk, niet alleen met materialen, maar ook met opdrachten in functie van doelgerichte interactiekansen tussen kleuters onderling, is geen verworvenheid binnen elke klaswerking.

Uit de analyse van de planningsdocumenten en de gesprekken blijkt dat de kleuteronderwijzers weinig oog hebben voor een evenwichtige benadering van alle domeinen van muzische vorming. In alle klassen ligt het accent op het domein beeld waarbij sommige kleuteronderwijzers het proces sterk aansturen binnen een vaste vormgeving. Er bestaan geen afspraken over het aanbod van verschillende werkvormen en technieken. Binnen het domein muziek beperken de kleuteronderwijzers zich overwegend tot het zingen van liedjes. Binnen het domein bewegingsexpressie ligt het accent op bewegingstussendoortjes. Er zijn geen formele afspraken en er is geen communicatie over dit domein met de leerkracht lichamelijke opvoeding. Voor de invulling van het domein drama vallen de kleuteronderwijzers vaak terug op dezelfde activiteiten met de nadruk op verbale expressievormen. Ondersteunende middelen zoals een verkleedhoek of poppenkast zijn niet op permanente basis aanwezig in de klas.

De kleuteronderwijzers slagen er niet in om een krachtige invulling te geven aan het muzisch proces. Ze besteden bij de start van een muzische activiteit te weinig aandacht aan allerhande impressies om kleuters vorm te laten geven aan eigen gevoelens, fantasieën en ideeën. Muzisch-creatieve realisaties naar model hebben, behalve bij de oudste kleuters, vaak de bovenhand. Het beschouwende proces waarbij kleuters reflecteren en communiceren over eigen muzische uitingen en die van anderen, komt minimaal aan bod.

De kleuteronderwijzers voorzien doelgericht leeruitstappen in aansluiting bij het behandelde thema. Maandelijks gaat de kleuterafdeling op bezoek in het nabijgelegen bejaardentehuis en doen de kleuters activiteiten samen met de bewoners. De kleuters wonen daarnaast jaarlijks minstens één culturele voorstelling bij. Vorig jaar is een begin gemaakt met klasdoorbrekende muzische dagen waarbij de kleuters in gemengde leeftijdsgroepen met de leerlingen van de lagere afdeling verschillende muzische workshops volgen. Al deze initiatieven zorgen ervoor dat de kleuters levensechte ervaringskansen kunnen opdoen die hun talige en muzische ontwikkeling verder stimuleren.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

Een sterk klasmanagement bevordert in de verschillende klassen de ontwikkelingskansen van de kleuters. De kleuteronderwijzers besteden succesvol aandacht aan de ontwikkeling van de zelfsturing. Naarmate de kleuters ouder worden, krijgen ze een meer actieve rol in de keuzebepaling. Daarvoor richten de kleuteronderwijzers hoeken- en contractwerk in die de kleuters ruim voldoende kansen geven om actief te leren en zelf verantwoordelijkheid op te nemen om binnen een vooropgestelde periode taken af te werken. Daarbinnen krijgen de kleuters functioneel gradueel opgebouwde en in minder mate gedifferentieerde stappenplannen en opdrachtkaarten.

De onderwijstijd die naar gewoontevorming gaat, is in verhouding met de leeftijd van de kleuters en wordt beperkt gehouden.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Het kleuterteam beschikt over voldoende gradueel opgebouwde ontwikkelings- en spelmaterialen en een ruim assortiment aan knutsel- en verbruiksmaterialen. De kleuteronderwijzers weten niet dat er voldoende muziekinstrumenten aanwezig zijn in de school om de ontwikkelingsdoelen voor het domein muziek na te streven.

De ruime klassen zijn mooi, overzichtelijk en uitnodigend ingericht. In één klas zijn nog mogelijkheden om de speelleerhoeken doelgerichter te verrijken of te benutten in functie van de leergebieden in de focus. De presentatie van de boeken en de inrichting van de leeshoek is in alle klassen voor verbetering vatbaar. De kleuteronderwijzers maken veelvuldig gebruik van de polyvalente zaal voor allerlei activiteiten.

Het team van de kleuterafdeling maakte afspraken rond symbolen, pictogrammen en hoekaanduidingen. De uitwerking is overzichtelijk en verzorgd, maar de kleuteronderwijzers zijn weinig consequent in de toepassing ervan.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Het kleuterteam hanteert geen genormeerde testen om de kleuters te evalueren. De afgelopen twee jaar nam het schoolteam een digitaal kindvolgsysteem in gebruik waarin de kleuteronderwijzers observatiegegevens, ondersteuningsmaatregelen en de structurele samenwerking met externe partners samenbrengt. Met ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst werkte het kleuterteam een eigen observatiesysteem hiervoor uit. Daarbij selecteerden de kleuteronderwijzers per leeftijd een aantal doelen die ze bewust nastreven op het vlak van Nederlands, wiskunde, sociale vaardigheden en werkhouding. Driemaal per schooljaar brengen de kleuteronderwijzers de vaardigheden en competenties van de kleuters hiervoor in kaart. Op deze manier leren ze werken om aanbod, observatie en evaluatie op elkaar af te stemmen. Hierdoor krijgen ze ook handvatten om meer gericht in te spelen op het ontwikkelingsniveau en de specifieke ondersteuningsbehoeften van de kleuters.

De kleuteronderwijzers selecteerden niet op dezelfde systematische manier doelen voor de gerichte observatie van muzische vorming. Deze observatie gebeurt nu eerder intuïtief of voor geïsoleerde aspecten van vooral het domein beeld.

Rapporteringspraktijk
Interne en externe communicatie
Evenwichtig en volledig

De kleuteronderwijzers bespreken de resultaten van de gerichte observaties met de ouders tijdens de oudercontacten. De ouders krijgen deze informatie mee naar huis. Via gesloten groepen op sociale media houden de kleuteronderwijzers de ouders geregeld op de hoogte van de dagelijkse klaswerking met foto's en filmpjes van de kleuters.

Begeleiding	Het ontbreken van observatiegegevens voor muzische vorming zorgt voor een onvolledige beeldvorming van de kleuter. Tijdens het multidisciplinair overleg bespreken de teamleden zelden aspecten van de ontwikkeling van de kleuter met betrekking tot muzische vorming.
Leerbegeleiding	
<i>Beeldvorming Zorg</i>	

De observatiegegevens voor Nederlands zorgen voor een vrij volledig beeld van de kleuter voor dit leergebied. De kleuteronderwijzers hebben echter nog niet de gewoonte om de leerbegeleiding systematisch hierop af te stemmen. Ze nemen hun rol als eerstelijnszorgverstreker ruimschoots op door extra ondersteuning te voorzien voor groepjes van kleuters en individuele kleuters. Het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters staan daarbij voorop. In alle klassen zorgen de kleuteronderwijzers voor een veilig klasklimaat waarin de kleuters zich zowel op talig als op muzisch gebied vrij kunnen uiten. De kwaliteit van de preventieve basiszorg is echter wisselend en gebeurt meestal ad hoc. Het kleuterteam is zoekende wat betreft klasinterne differentiatie in het onderwijsaanbod en effectieve preventieve en remediërende maatregelen voor taalzwakkere en anderstalige kleuters. Ook binnen de tweedelijnszorg heeft het kleuterteam weinig ervaring met een handelingsgerichte en planmatige aanpak van kleuters met extra taalnoden.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. De onderwijzers bieden vanuit een onderwijsleerpakket een doelgericht onderwijsaanbod aan waarin de verschillende domeinen van het leergebied vertegenwoordigd zijn. Door een variatie aan werk- en groeperingsvormen te voorzien, creëren ze veel verwoordingskansen voor leerlingen. Het team van de lagere afdeling realiseert een leesrijk klas- en schoolklimaat.

Curriculum	Uit de beschikbare evaluatieresultaten blijkt dat zo goed als alle leerlingen de vooropgestelde leerplandoelen in voldoende mate bereiken.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	De onderwijzers gebruiken een onderwijsleerpakket als richtinggevend referentiekader voor de planning en de realisatie van het onderwijsaanbod. De onderwijzer van het eerste leerjaar doet hetzelfde met een systeemmethode voor het aanvankelijk lezen en schrijven. De onderwijzers hebben hun keuze destijds gebaseerd op een studie van de leerplandoelen en eindtermen Nederlands. Met de uitgangspunten van het leerplan zijn ze minder vertrouwd.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Het team van de lagere afdeling voorziet een vrij evenwichtig en volledig aanbod voor Nederlands. De onderwijzers volgen consequent het onderwijsleerpakket en gaan op een bewuste manier om met eventuele aanpassingen die ze erin aanbrengen. Dit zorgt voor een verticale samenhang doorheen de leerjaren.

Binnen lesactiviteiten komen meerdere domeinen en vaardigheden aan bod. Ook taalbeschouwing en schrijf-, lees-, luister- en spreekstrategieën krijgen daarbinnen hun plaats. Dit zorgt voor een goede horizontale samenhang. De onderwijzers pakken spelling en sommige onderdelen van taalsystematiek daarentegen geïsoleerd aan.

De meeste onderwijzers zorgen voor een samenhang met het leergebied muzische vorming en in mindere mate met de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek, al koppelen ze hier niet altijd intentioneel leerplandoelen Nederlands aan. Ze integreren doelgericht een aantal leergebiedoverschrijdende eindtermen van leren leren, sociale vaardigheden en informatie- en communicatietechnologie (ICT) in activiteiten Nederlands.

Het schoolteam zorgt voor een leesrijk klas- en schoolklimaat. Terwijl de onderwijzers vorig jaar al wekelijks investeerden in het vrij lezen door leerlingen, zijn ze dit jaar in een project ingestapt waarbij de leerlingen én de onderwijzers zelf dagelijks 15 minuten vrij lezen. Ze doen dit met het oog op de wetenschappelijk onderbouwde positieve effecten van het project: een verruiming van de woordenschat en kennis van de wereld van leerlingen, een verbetering van hun spellingvaardigheid, een betere inleving in anderen. Andere waardevolle initiatieven binnen het leesonderwijs zijn voorlezen door de onderwijzer en door (groot)ouders aan de leerlingen, door de leerlingen aan de kleuters, niveaulezen, klasdoorbrekend duolezen, de winterbibliotheek tijdens de middagpauzes.

Binnen het aanbod voor het domein schrijven primeert het spellingonderwijs op het creatief schrijfproces. Het team van de lagere afdeling heeft hierover nog niet kritisch gereflecteerd. De onderwijzers bieden verschillende tekstsoorten aan, maar de schrijfp opdrachten zijn vaak weinig functioneel en niet bestemd voor een echt leespubliek.

De onderwijzers creëren een positief en veilig klasklimaat waarin leerlingen de nodige spreekdurf aan de dag leggen. De leerlingen oefenen hun spreek- en luistervaardigheid in verschillende taalgebruikssituaties vanuit het onderwijsleerpakket, maar het aanbod aan doelgericht spreken en luisteren heeft nog groei mogelijkheden. In een aantal klassen bieden specifieke initiatieven en actualiteitsonderwerpen de leerlingen intentioneel bijkomende spreek- en luisterkansen.

In alle klassen hanteren de onderwijzers een interactieve basisaanpak waarbij verschillende soorten werk- en groeperingsvormen elkaar doorheen de dag afwisselen in een flexibele klasopstelling. Dit stimuleert de actieve betrokkenheid van de leerlingen en geeft vooral op deze ogenblikken het spreken en luisteren een hoog realiteitsgehalte en functionaliteit.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

Het schoolteam werkt met een graadklassensysteem en koos ervoor om de klassen geheel of gedeeltelijk te ontdebellen voor onder andere het leergebied Nederlands. De onderwijzers maken hiervan gebruik om de leerlingen op die ogenblikken intensiever te begeleiden. De vrije ruimte die de onderwijzers krijgen, gebruiken ze gedeeltelijk voor het dagelijks vrij lezen.

Via een sterk klasmanagement en een flexibele klasorganisatie slagen alle onderwijzers erin om de beschikbare onderwijstijd maximaal te benutten.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over de nodige leermiddelen en didactische materialen om de onderwijsdoelstellingen in de praktijk te realiseren. De onderwijzers zetten dagelijks multimedia en ICT-gebruik in. Dit doen ze om betrokkenheid bij de leerlingen te creëren, zelfstandige en interactieve werkvormen mogelijk te maken of de werkelijkheid in de klas binnen te brengen. Daarnaast zetten ze deze ook in voor de automatisering van technische vaardigheden en ter ondersteuning bij leerstoornissen.

In alle klassen zijn methodegebonden wandplaten als talige referentiekaders voor Nederlands aanwezig. Ze bieden visuele ondersteuning voor spelling, taalsystematiek of taalleerstrategieën. De onderwijzers hebben ook aandacht voor de visualisering van generieke werkhoudings- of leerstrategieën.

Het eigen boekenaanbod is niet in alle klassen even eigentijds en gevarieerd. Daarvoor doet het schoolteam een beroep op de gemeentelijke bibliotheek die de onderwijzers tweewekelijks met hun leerlingen bezoeken. De leerlingen ontlene zowel titels uit het onderwijsleerpakket en titels die aansluiten bij de inhoudelijke thema's als andere titels. In de meeste klassen ontbreekt een uitnodigende presentatie van de boeken en een aantrekkelijke boekenhoek.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers zorgen niet voor een evenwichtige evaluatie van de leerlingen voor de verschillende domeinen van het leergebied. De evaluatie gebeurt voornamelijk op basis van de toetsen uit de onderwijsleerpakketten. Daarnaast zijn er genormeerde toetsen voor spelling en technisch lezen. De leerlingen van het zesde leerjaar nemen ook deel aan de centrale toetsen van de eigen onderwijskoepel. Voor de technische vaardigheden spelling en technisch lezen brengt het team van de lagere afdeling de vorderingen longitudinaal in kaart in het digitaal leerlingvolgsysteem. Via een analyse van de resultaten volgen de onderwijzers de vooruitgang of stagnatie van de leerlingen op dit vlak goed op en ondernemen ze gepaste acties op klasniveau of op het niveau van individuele leerlingen.

Het team van de lagere afdeling evalueert de mondelinge vaardigheden en creatief schrijven minder frequent. De onderwijzers maken voor deze vaardigheden geen afspraken over een objectieve en doelgerichte evaluatie aan de hand van vooropgestelde criteria. Daardoor zijn er leerkrachtafhankelijk grote verschillen. Op deze manier heeft het schoolteam een minder goed zicht op de taalontwikkeling van de leerlingen voor deze vaardigheden. Dit staat een doeltreffende afstemming van het aanbod en de ondersteuning op hun beheersingsniveau in de weg.

Het schoolteam kent nog een groeimarge om zijn evaluatiepraktijk af te stemmen op de krachtlijnen uit de leerplannen. De meeste onderwijzers geven aanzetten tot peer- en zelfevaluatie maar verder zijn procesgerichte en alternatieve evaluatievormen weinig ingeburgerd.

De onevenwichtige evaluatie van de verschillende domeinen van het leergebied weerspiegelt zich in de rapporteringspraktijk.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Zoals blijkt uit de evaluatiepraktijk is de beeldvorming van de leerlingen niet volledig. Het schoolteam heeft vooral voor de eerder technische taalvaardigheden een goed zicht op de ontwikkelingsevolutie van de leerlingen. Daardoor spitst ook de preventie en remediëring zich sterk toe op deze technische vaardigheden en komen zorgacties ten aanzien van de andere vaardigheden veel minder voor.

Het digitaal leerlingvolgsysteem is een ondersteunend instrument. Het biedt een neerslag van evaluatieresultaten en zorginterventies en is een communicatiemiddel tussen alle betrokken partijen. Als werkinstrument voor het vormgeven van zorgtrajecten staat het nog in de kinderschoenen.

In het verleden kon het schoolteam slechts in beperkte mate een beroep doen op middelen voor zorgondersteuning. Deze zorgondersteuning gebeurde vooral op school- en leerkrachtniveau. Sedert dit jaar zijn er bijkomende middelen om de zorgondersteuning ook op leerlingenniveau te organiseren. Dit moet binnen het zorgbeleid nog vorm krijgen. Als gevolg hiervan zijn de onderwijzers gewoon om de eerste verantwoordelijke te zijn voor de realisatie van zowel de preventieve basiszorg als de verhoogde zorg, conform de zorgvisie van de school. Het onderscheid tussen beide is echter niet duidelijk voor de onderwijzers. Ook kennen ze weinig de principes van het handelingsgericht werken. Daardoor hebben ze weinig zicht op de efficiëntie van hun zorginterventies.

De onderwijzers differentiëren doelgericht op het niveau van individuele of groepjes leerlingen, waarbij ze flexibel inspelen op momentane behoeften van leerlingen, zwak én sterk. Ze differentiëren in tempo, instructie, hoeveelheid, hulpmiddelen..., vaak via vormen van hoeken- of contractwerk. Differentiatie volgens interesses of volgens niveau binnen de graadklaswerking gebeurt weinig. Voor de leerlingen met leerstoornissen voorzien de onderwijzers REDICODIS-maatregelen (REmediërend, Differentiërend, COMPenserend en DISpenserend). Schoolexterne ondersteuners van leerlingen met leerstoornissen ondersteunen doorgaans klasintern. De teamleden ervaren dit als een meerwaarde.

Heel wat ouders doen voor hun kinderen na schooltijd een beroep op betaalde, externe hulp, gedeeltelijk op aanraden van het schoolteam. Het schoolteam analyseerde deze tendens nog niet kritisch en reflecteerde hierover nog niet binnen het kader van het zich ontwikkelende zorgbeleid.

Het schoolteam verschuift de verantwoordelijkheid om het technisch lezen verder te automatiseren en te optimaliseren gedeeltelijk door naar de ouders van de leerlingen van een bepaald leerjaar door hen de opdracht te geven dagelijks een vaste tijdsduur samen met hun kind te lezen.

Het schoolteam mist actuele inzichten in omgaan met meertaligheid en kwaliteitsvol taalvaardigheidsonderwijs waardoor de onderwijzers minder adequaat omgaan met de specifieke noden van taalzwakke, anderstalige en meertalige leerlingen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen voor het leergebied muzische vorming. Het team plant en bewaakt het evenwicht en de volledigheid van het aanbod op systematische en progressieve wijze, daarbij ondersteund door expertenleerkrachten. De onderwijzers realiseren een veilig klas- en schoolklimaat waarin de leerlingen zich muzisch durven uiten.

Curriculum	Het team van de lagere afdeling doorloopt een tweejarig traject rond de
Onderwijsaanbod	optimalisering van het leergebied muzische vorming. De gestructureerde
<i>Referentiekader</i>	werkwijze waarop dit gebeurt en de vastgestelde progressie bieden voldoende
<i>Planning</i>	garantie voor een evenwichtig en volledig aanbod op korte termijn. De
<i>Evenwichtig en volledig</i>	leerplandoelen per domein vormen de basis. Het team van de lagere afdeling
<i>Samenhang</i>	ontwikkelde een model van lesfiche waarin accenten uit de krachtlijnen per
<i>Brede harmonische vorming</i>	domein en een opbouw volgens de verschillende fasen van het muzische proces
<i>Actief leren</i>	geïntegreerd zijn. Dit zorgt voor een gelijkgerichte uitwerking van
	kwaliteitsvolle muzische activiteiten. Via een overzichtsblad per domein op
	klasniveau en een gedeeld overzichtsdocument op schoolniveau brengt het
	team van de lagere afdeling het aanbod in kaart. De muzische attitudinale
	doelen krijgen daarbij apart de aandacht. Ook de leerkracht lichamelijke
	opvoeding is betrokken bij de inventarisatie op schoolniveau voor wat betreft
	het domein bewegingsexpressie.
	Het team van de lagere afdeling benut gericht de interne expertise. Per domein
	bewaken expertenleerkrachten het aanbod op schoolniveau en bieden
	ondersteuning aan collega's bij het uitwerken van domeinspecifieke muzische
	activiteiten. Eénmaal per trimester organiseert het team van de lagere afdeling
	een muzische carrousel waarbij de expertenleerkrachten in alle klassen
	domeinspecifieke activiteiten geven rond doelen die nog niet aan bod kwamen.

De expertenwerking en informeel overleg garanderen de verticale samenhang doorheen de leerjaren. De horizontale samenhang met de leergebieden mens en maatschappij, wetenschappen en techniek en met de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden is intentioneel aanwezig bij de meeste onderwijzers. Binnen het leergebied zelf integreren de onderwijzers minder vaak verschillende muzische domeinen binnen eenzelfde activiteit.

Het team van de lagere afdeling besteedde aandacht aan visieontwikkeling op basis van de uitgangspunten van het leerplan. Dit resulteerde in een visietekst met een aantal vuistregels om muzisch te werken. De onderwijzers doorlopen een leerproces om deze visie in de klaspraktijk om te zetten. De aandacht voor het muzisch proces, voor experimenteren en exploreren, voor beschouwen en genieten, voor de ontwikkeling van talenten, attitudes en vaardigheden en voor waarderen en reflecteren is met wisselend resultaat zichtbaar tijdens muzische activiteiten. De onderwijzers evolueren duidelijk van product- naar procesgericht muzisch werken en leren steeds meer afstappen van een beoogd afgewerkt eindproduct.

Leerlingen krijgen meer mogelijkheden om mee vorm te geven aan hun leef- en belevingswereld en om zich speels uit te drukken door middel van beeld-, lichaams-, woord-, klank-, kunst- en mediataal. De meeste onderwijzers leveren inspanningen om muzische activiteiten te integreren in verschillende activerende en zelfstandige werkvormen zoals groeps-, contract- en hoekenwerk. Activiteiten waarbij leerlingen op basis van eigen interesses en aanleg zelf expressievormen en materialen mogen kiezen, kennen nog een groeikans. Cultuureducatie, musea- en theaterbezoek zorgen ervoor dat leerlingen kunstzinnige en muzische impressies kunnen opdoen. Tijdens schoolfeesten en afsluitmomenten van projecten krijgen kinderen kansen om zich muzisch te uiten.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

Het team in de lagere afdeling voorziet iets minder lestijden muzische vorming in de lessenroosters dan het advies van de onderwijskoepel. In een minderheid van de klassen is er daardoor een kans dat de onderwijstijd voor dit leergebied onvoldoende is.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De onderwijzers geven aan over voldoende middelen en mogelijkheden te beschikken om dit leergebied creatief in te vullen. Onderwijzers en leerlingen gebruiken de aanwezige ICT-middelen en multimediale infrastructuur om op een zinvolle manier creatieve processen uit te lokken of vorm te geven. Een teamgebonden nascholing rond het muzisch gebruik van iPads krijgt een zichtbare implementatie in de klaspraktijk.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Dit schooljaar is de uitwerking van de evaluatie van muzische vorming een schoolprioriteit. Het team van de lagere afdeling beseft dat het hier nog aan het begin van een ontwikkelingstraject staat. Het leerplan vormt geen inspiratiebron voor de evaluatiepraktijk. Afspraken om de muzische competenties van de leerlingen op een representatieve en transparante wijze te evalueren in functie van vooropgestelde leerplandoelen ontbreken vooralsnog. Het leerlingvolgdossier bevat weinig of geen informatie over de beginsituatie, de talenten en de muzische ontwikkeling van de leerlingen. De onderwijzers hebben een onvolledig zicht op de werkelijke muzische kennis, vaardigheden en attitudes van hun leerlingen.

Tijdens de bijgewoonde activiteiten kregen de leerlingen meestal constructieve, mondelinge feedback op hun muzische creatie maar die is eerder globaal en veeleer subjectief van aard. De onderwijzers staven deze beoordeling weinig vanuit vooropgestelde criteria of verwachtingen. Ze maken de leerlingen weinig deelgenoot van de beoogde doelen tijdens muzische activiteiten. De aandacht voor het beschouwen, waarderen en reflecteren tijdens en na het muzisch proces is beperkt. Zelf- en peerevaluatie zijn weinig onderbouwd. Daardoor krijgen de leerlingen onvoldoende kansen tot kritische zelfreflectie over hun verworven muzische vaardigheden en houding.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
*Interne en externe
communicatie
Evenwichtig en volledig*

In tegenstelling tot de evaluatie koppelt het team van de lagere afdeling voor de rapportering de prestaties van de leerlingen wel rechtstreeks aan muzische vaardigheids- en attitudinale doelen. De teamleden deden dit in het kader van de optimalisatie van de rapportering en de ingebruikname van een nieuw rapport. Per rapport geldt de afspraak om minstens drie domeinen van muzische vorming te evalueren en daarbij aan elk domein evenveel gewicht te geven. Per domein beschrijven de onderwijzers de hoofddoelen en aan de hand van een symbool de mate waarin de leerlingen ze al dan niet behalen. Het team van de lagere afdeling beseft dat deze vorm van kwalitatieve beoordeling in de concrete uitwerking ervan niet op punt staat. Dit komt omdat de evaluatie- en rapporteringspraktijk los staan van elkaar. Deze manier van rapporteren vormt wel een eerste aanzet tot een meer evenwichtig en volledig beeld van de ontwikkeling van leerlingen voor de verschillende domeinen en facetten van het leergebied. Het biedt geen beeld of valorisatie van specifieke muzische talenten. Muzische ontwikkeling komt ook niet systematisch ter sprake tijdens het oudercontact.

Begeleiding
Leerbegeleiding
*Beeldvorming
Zorg*

In het leerlingendossier of op de BaSO-fiche zijn er geen of zeer beperkt gegevens terug te vinden over de muzische ontwikkeling en talenten van de leerlingen. Zorginitiatieven spitsen zich doorgaans toe op de leergebieden met een meer cognitieve inslag. Indien nodig krijgen sommige leerlingen extra stimulansen, maar de leerlingen genieten over het algemeen weinig gerichte begeleiding bij hun muzisch ontwikkelingsproces.

De onderwijzers doen daarentegen bijzondere inspanningen opdat de leerlingen zich veilig en geborgen zouden voelen in de klas en op school. Hierdoor durven de leerlingen zich expressief uiten. In dit positieve klasklimaat speelt de klasleerkracht een cruciale rol in de aanmoediging van de leerlingen. Ze krijgen ook doelgericht kansen om van elkaar te leren of elkaar te helpen tijdens het muzisch proces.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op vrij systematische wijze haar situatie op het vlak van de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne na. Dit blijkt onder meer uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Hierdoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van de kinderen en van het personeel. De school maakte 'in extremis' een inhaalbeweging naar de doorlichting toe om alles in orde te brengen. De directeur laat zich ondersteunen door een externe preventieadviseur en een externe preventiedienst die de risico's in kaart brengen vanuit eigen vaststellingen en vanuit aanwezige verslagen van bevoegde diensten. Uit het jaaractieplan/globaal preventieplan blijkt dat de school de tekorten kent, beheerst en de nodige budgetten voorziet.

De school huist grotendeels in een nieuwbouw die ruim voldoet aan de hedendaagse verwachtingen van een schoolgebouw.

De klaslokalen van de graadsklassen in de lagere afdeling kunnen op een doordachte en efficiënte wijze worden gebruikt door één of twee leerjaren en zijn een voorbeeld van goede praktijk.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja

• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	neen

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het schoolteam beschikt over een uitgeschreven visie en over schoolafspraken die als beleidsinstrument fungeren voor het op peil houden en versterken van de beroepsbekwaamheid van de teamleden. Het nascholingsplan bevat eveneens een oplijsting van te volgen/gevolgde individuele en teamgebonden nascholingen met telkens een onderbouwde motivatie ter verantwoording. Een peiling dient als basis voor het vormgeven en voor de keuze van nascholingsinitiatieven, voornamelijk op teamniveau. Vanuit functioneringsgesprekken geeft de directeur soms stimulansen tot individuele nascholing in aansluiting bij persoonlijke noden of ze geeft teamleden gerichte aanzetten tot professionalisering in functie van hun opdracht. Het schoolteam koppelt de inhouden van teamgerichte professionaliseringsinitiatieven in hoofdzaak aan gekozen prioriteiten, gebaseerd op schooleigen noden. Nascholingsinitiatieven dienen aan te sluiten bij de klas- of schoolopdracht, maar verder zijn er geen criteria of formele richtlijnen naar frequentie vooropgesteld.
- Ondersteuning** De teamleden krijgen voldoende informatie over het beschikbare nascholingsaanbod. Het team ervaart weinig hinderpalen voor de participatie aan nascholingsinitiatieven tijdens de schooluren. De directeur voorziet hiervoor structuren die ervoor zorgen dat de leerlingen worden opgevangen. De personeelsvergadering, het multidisciplinair overleg en de werkgroepen zijn fora waar teamleden inzichten doorgeven en verwerven, activiteiten plannen en uitwerken, materiaal en ervaringen uitwisselen. Ook op informele basis grijpen de teamleden gelegenheden aan om door collegiale consultatie van elkaar te leren. Het schoolteam heeft nog groeikansen om de interne expertise optimaler te benutten. De werking met experts voor de verschillende domeinen van muzische vorming is daar een uitzondering op. Het schoolteam doet geregeld een beroep op de ondersteuning aangeboden vanuit de koepelgebonden pedagogische begeleiding. De klasinterne GON-ondersteuning faciliteert het leren van elkaar. Het schoolteam beschikt over een eerder beperkte orthotheek. Het kan echter ook gebruik maken van de orthotheek van de vroegere hoofdschool in Linden.
- Doeltreffendheid** Teamleden bespreken vaak formeel en informeel de kwaliteit van pedagogische studiedagen en individueel gevolgde nascholingsactiviteiten. Ze verwoorden dat pedagogische onderwerpen van studiedagen opvolging krijgen in de personeelsvergaderingen. In de school is een groeiende cultuur van zelfreflectie aanwezig. Teamleden denken onder impuls van de directeur na over een aantal aspecten van de klaspraktijk en durven hun aanbod in vraag stellen.

Ontwikkeling Ervaringsgewijs en vanuit feedback van het schoolteam stuurde de directeur het aantal jaarlijkse prioriteiten en de daarbij horende nascholingsinitiatieven bij. Zo wil het team werk maken van een meer gedegen implementatie van vernieuwingen. Een aantal bijgestuurde onderwijskundige aspecten vloeien voort vanuit interne en externe professionalisering. Het gaat onder meer over het aanbod en de aanpak van mens en maatschappij, wetenschappen en techniek en muzische vorming in de lagere afdeling, woordenschat- en leesonderwijs in de school, het gebruik van de iPad. De teamleden zijn bereid tot vernieuwing en tot verdere professionalisering. De directeur stimuleert deskundigheidsbevorderende initiatieven. Een goede teamgeest draagt bij tot actieve betrokkenheid bij verbeterprocessen.

4.2 Onderwijsorganisatie

Doelgerichtheid Het schoolteam beschikt voor meerdere aspecten over schoolafspraken die de schoolorganisatie in goede banen leiden. De aanwending van het lestijdenpakket, de zorgwerking, de invulling van het lessenrooster, de groepssamenstelling en de indeling van de leerlingengroepen zijn daar voorbeelden van. Soms kiest het schoolteam voor maximale klasontdubbeling, soms voor leeftijdsgemengde klasgroepen of experimenteert het met co-teaching. Voor elke vorm stelt de directeur concrete doelen voorop vanuit een duidelijke visie. Ze zet doelgericht in op deze verschillende vormen van onderwijsorganisatie en dit afhankelijk van de noodzaak en om een wenselijk doel te bereiken. De directeur maakt de keuzes meestal in overleg met het team. De doordachte gedeeltelijke opsplitsing van de graadklassen in de lagere afdeling voor een aantal leergebieden is hiervoor exemplarisch.

Ondersteuning De teamleden ervaren in meerdere gevallen een ondersteuning van hun klaspraktijk door de wijze waarop er nagedacht wordt over welke organisatievorm productief is. Zo wordt in de kleuterafdeling de klasinterne zorgondersteuning vastgelegd in functie van de noden. In de lagere afdeling wordt deze klasinterne zorg tijdens huidig schooljaar voor het eerst ingericht en gebeurt dit alsnog op vaste tijdstippen per klas. Evenwel wil de directeur hiermee vormen van co-teaching geleidelijk aan introduceren. Klasintern maken de teamleden gebruik van verschillende mogelijkheden om hun klasgroep optimaal te laten functioneren. Bijna alle teamleden werken met vormen van contract- en/of hoekenwerk. Het team beoogt met deze activerende werkvormen en andere coöperatieve groepeeringsvormen een vlotte klasorganisatie. Meerdere teamleden benutten de kansen tot binnenklasdifferentiatie binnen deze werking. De teamleden kiezen afwisselend, doelgericht en doordacht voor een homogene of heterogene groepssamenstelling. Meerdere teamleden kennen nog een groeimarge om binnen de leeftijdsgemengde klasgroepen de binnenklasdifferentiatie te optimaliseren door een meer flexibele hergroepering. De voorziene vrije ruimtes in het lessenrooster bieden mogelijkheden om in te spelen op schoolnoden en –prioriteiten. De organisatie van de leeskwartiertjes is hier een voorbeeld van.

De verschillende vormen van schoolorganisatie vereisen van het team een permanente formele en informele overlegcultuur. De teamleden zijn hier dan ook ten volle op ingesteld, wat hun professionele ontwikkeling en het leren van elkaar ondersteunt. De school opteert om, in samenspraak met de GON-leerkrachten, deze ondersteuning vanuit het buitengewoon onderwijs voornamelijk klasintern te organiseren. Dit maakt wederzijdse expertise-uitwisseling mogelijk. Naast de verzorgende taken ondersteunt de kinderverzorgster de klaswerking van de jongste kleuters.

De infrastructuur en de aanwezige materialen voldoen ruimschoots om het onderwijs goed te kunnen organiseren. De klassen zijn netjes en functioneel ingericht. De klaswanden zijn veelal functioneel aangekleed. De ruime klaslokalen van de graadklassen in de lagere afdeling zijn via mobiele panelen voorzien op een vlotte en efficiënte klas- en schoolorganisatie in functie van de gedeeltelijke ontdubbeling van beide leerjaren.

Er heerst een rustig klasklimaat en een goede werksfeer. De teamleden gebruiken de digitale borden in de lagere afdeling optimaal om de lessen efficiënt te organiseren.

Doeltreffendheid	Het teamleden van beide afdelingen benutten de onderwijstijd in de klas veelal functioneel. Verzorgende aspecten, routinetaken en andere school- of klasorganisatorische activiteiten nemen beperkt tijd in. Op schoolniveau gaat er echter te veel onderwijstijd naar het vervoer naar de turnzaal en het zwembad. Voor de kleuterafdeling is dat wekelijks ongeveer een lestijd. Voor de lagere afdeling varieert dit naargelang het turn- of zwemweek is van één tot twee lestijden. Het schoolteam garandeert hierbij niet het wettelijk recht op 28 lestijden per week onderwijs- en opvoedingsactiviteiten (Decreet Basisonderwijs, artikel 48). Een efficiënte school- en klasorganisatie zorgt ervoor dat de leerlingen volop kansen krijgen om zelfstandig te werken of in groepen samen te werken. Deze werkwijze verhoogt in grote mate hun interactiekansen en hun zelfstandigheid, een belangrijk aspect van het leren leren.
Ontwikkeling	De directeur evalueert met haar team op geregelde basis de schoolorganisatie en stuurt bij op korte en middellange termijn. De gewijzigde aanpak van de zelfstandige werkvormen in beide afdelingen is hier een voorbeeld van. Ook op basis van leerlingresultaten stuurde het team de schoolorganisatie bij. Wat tegenvallende resultaten voor wiskunde op de eindtoetsen van de lagere afdeling resulteerden in een bijkomende ontdubbeling van de hoogste graadklas voor dit leergebied.
Inbreuk(en) op regelgeving	Het schoolteam garandeert het wettelijk recht op 28 lestijden per week onderwijs- en opvoedingsactiviteiten niet (Decreet Basisonderwijs, artikel 48).

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Bij de afsplitsing van de school twee jaar geleden, kwam een nieuwe directeur aan het hoofd die voordien niet aan de school verbonden was. Op relatief korte tijd is zij erin geslaagd om duidelijk richting en vorm te geven aan de schoolwerking, daarin ondersteund door de zorgcoördinator. Ze prioriteert de werkpunten van de school en waakt erover om deze gefaseerd aan te pakken. Functioneringsgesprekken met de meeste teamleden en gerichte klasbezoeken zorgen ervoor dat de directeur een goed inzicht heeft in de capaciteiten en werkpunten van haar teamleden. Ze wendt deze aan in functie van het vormgeven van de verschillende onderdelen van de schoolwerking. Het schoolteam waardeert dat ze hierbij zowel oog heeft voor de onderwijskundige als voor de persoonlijke draagkracht van teamleden. Ze stellen ook unaniem haar ondersteunende en participerende manier van schoolleiden op prijs. Daardoor zijn alle teamleden zonder uitzondering gemotiveerd om de schoolwerking te optimaliseren en gemaakte afspraken te honoreren. De teamleden ervaren een warme, collegiale sfeer in de school en komen graag werken.
- Visieontwikkeling** Het leiderschap is bevorderlijk voor de opbouw van de gezamenlijke doelgerichtheid en gelijkgerichtheid binnen het schoolteam. Meer dan het uitgebreide schoolwerkplan stuurt het heldere prioriteitenplan de schoolwerking aan op het vlak van het onderwijsinhoudelijk aanbod en de didactische aanpak. Bij de realisatie en optimalisatie van de prioritaire doelen, heeft de directeur aandacht voor visieontwikkeling, vaak met een aanzet vanuit de pedagogische begeleidingsdienst. De vernieuwingsbereidheid van het schoolteam om zich grondig te verdiepen in leerinhouden, nieuwe didactische middelen, methodes en werkvormen, is groot. Het schoolteam opteert hierbij duidelijk voor de weg van de geleidelijkheid en de duurzaamheid en zet daarbij de slogan van de school, ‘gezonde traditie hand in hand met doordachte vernieuwing’, in de praktijk om.
- Besluitvorming** De directeur zet de lijnen uit maar voert een participatief beleid. Alle teamleden voelen zich betrokken bij de besluitvorming. De voornaamste fora hiervoor zijn de personeelsvergaderingen en werkgroepen die zowel inhoudelijk als organisatorisch werken. Alle teamleden nemen hierbinnen taken op. De directeur zorgt voor een transparante schriftelijke communicatie en informatiedoorstroming voorafgaand aan personeelsvergaderingen zodat er voldoende ruimte is voor inhoudelijke discussie en inbreng van de teamleden op het moment zelf. De teams van de kleuter- en de lagere afdeling zitten geregeld apart om onderwerpen afdelingsspecifiek vorm te geven. Mee dankzij de beperkte omvang van het schoolteam, heerst binnen de school een uitgebreide informele overlegcultuur die sommige teamleden ook naschools via sociale media verderzetten.

- Kwaliteitszorg** Het schoolteam ontwikkelt zich positief op het vlak van kwaliteitszorg. De directeur maakt gebruik van de beschikbare outputgegevens om aspecten van de schoolwerking te analyseren en te verbeteren en maakt een begin met het zelf gericht verzamelen ervan. Het schoolteam getuigt van zelfkritisch vermogen bij de interpretatie van de analyses en erkent de eigen pijnpunten in het aanbod en in het pedagogisch-didactisch handelen. Tegelijk is er aandacht om wat goed loopt te borgen. De directeur verwerkt dit in de vorm van werkpunten en aanpak in het prioriteitenplan. Ze volgt de opgezette acties en trajecten op, stuurt ze bij waar nodig en evalueert ze op doeltreffendheid.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op een beperkte analyse van data. Het heeft een onvolledig beeld van de noden van alle leerlingen.
 De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.
 Het schoolteam heeft een veeleer beperkte visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het schoolteam organiseert de acties niet vanuit operationele doelen.
 De schoolorganisatie zorgt er in beperkte mate voor dat het schoolteam de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten gedeeltelijk aan op de vooropgestelde doelen. Een beleid terzake op het niveau van de scholengemeenschap ontbreekt.
 Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.
 Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.
- Talenbeleid** Naar aanleiding van onder andere de initiatieven rond woordenschatonderwijs in de kleuterafdeling en het vrij lezen in de lagere afdeling, wil de directeur in de toekomst een talenbeleid ontwikkelen. Het schoolteam beseft dat zijn aanpak van anderstalige leerlingen tekort schiet. Het detecteert de talige noden van de anderstalige en taalzwakkere leerlingen nog niet altijd met de gepaste instrumenten. Er zijn weinig afspraken binnen het schoolteam met als doel te vermijden dat elke toets een taaltest is voor deze leerlingen. Het ontbreekt het schoolteam aan kennis en inzichten om via klasinrichting, klasmanagement en gerichte activiteiten de anderstalige en taalzwakkere leerlingen binnen de reguliere klas gemakkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Het veilig klasklimaat en de interactiebevorderende werken en groeperingsvormen die de meeste teamleden geregeld in veel leergebieden hanteren, scheppen wel gunstige voorwaarden hiertoe.
 De directeur houdt de schriftelijke communicatie met de anderstalige ouders bewust eenvoudig en schakelt indien nodig een tolk in voor de mondelinge communicatie. Dit is nog niet ingebed in een bredere reflectie over het communicatiebeleid naar ouders.

Deliberatie Het inspectieteam delibereert het tekort voor muzische vorming in de kleuterafdeling en het tekort voor de naleving van de regelgeving in verband met de onderwijstijd. Op basis van het beleidsvoerend vermogen van de school, de reeds gerealiseerde en geplande vernieuwingsacties en de werkkraft en veranderingsbereidheid van het team, vertrouwt de inspectie erop dat de school de tekorten autonoom kan bijsturen. Het inspectieteam plant voor deze tekorten dan ook geen opvolgingscontrole.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers bieden de kleuters via gevarieerde en op hun leefwereld afgestemde activiteiten kansen om op een geïntegreerde en natuurlijke manier hun talige vaardigheden te ontwikkelen.
- De kleuteronderwijzers ondersteunen via een sterk klasmanagement succesvol de zelfsturing van de kleuters en creëren veel mogelijkheden tot actief leren.
- De onderwijzers hanteren een interactieve basisaanpak met veel natuurlijke verwoordings- en interactiekansen voor de leerlingen.
- De onderwijzers plannen en bewaken het evenwicht en de volledigheid van het muzisch aanbod op systematische en progressieve wijze, daarbij ondersteund door expertenleerkrachten.
- Het schoolteam realiseert een leesrijk klas- en schoolklimaat.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De directeur en het schoolteam zorgen ervoor dat de deskundigheidsbevordering en onderwijsorganisatie planmatig en doelgericht gebeuren.
- Het schoolteam maakt op basis van gezamenlijke en individuele externe en interne nascholingen actief werk van een degelijke implementatie van verbeterprocessen in de school- en klaspraktijk.
- Het schoolteam onderzoekt op geregelde basis welke organisatievormen op school- en klasniveau productief en ondersteunend zijn voor de dagelijkse praktijk en stuurt op basis hiervan de onderwijsorganisatie bij op korte en middellange termijn.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur kiest voor een empathisch, stimulerend, transparant en ondersteunend leiderschap.
- De directeur hanteert een helder prioriteitenplan dat de schoolwerking aanstuurt op het vlak van het onderwijsinhoudelijk aanbod en de didactische aanpak en dat bevorderlijk is voor de opbouw van de gezamenlijke doelgerichtheid en gelijkgerichtheid binnen het schoolteam.
- De participatieve besluitvorming en de ondersteunende leiderschapsstijl dragen bij tot een grote betrokkenheid en een hoge motivatie van de teamleden om de schoolwerking te optimaliseren en gemaakte afspraken te honoreren.
- Het schoolteam ontwikkelt zich positief op het vlak van kwaliteitszorg door gefaseerd en systematisch de beschikbare outputgegevens aan te wenden om verbeterpunten op te sporen en bij te sturen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen het aantal werkbladen die ze in alle klassen vanuit verantwoordingsperspectief aanbieden, maximaal afbouwen.
- De kleuteronderwijzers kunnen de doelgerichte interactie met de kleuters en tussen de kleuters onderling verhogen via een uitbreiding van werkvormen en methodieken in alle onderdelen van de klaswerking.
- De onderwijzers kunnen het evenwicht in het doelgericht aanbod van de verschillende domeinen van het leergebied Nederlands optimaliseren.
- De onderwijzers kunnen werk maken van een objectieve en doelgerichte evaluatie van zowel de mondelinge en creatieve schrijfvaardigheden als van de muzische ontwikkeling van de leerlingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de interne expertise van de teamleden naar analogie met de expertenleerkrachten voor muzische vorming meer doelgericht inzetten om de deskundigheid voor andere leerinhouden en didactische aspecten te optimaliseren.
- Het schoolteam kan de graadklaswerking intenser benutten in functie van de binnenklasdifferentiatie.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan het zorgbeleid sterker uitwerken volgens de verschillende fases van het zorgcontinuüm en volgens de principes van het handelingsplanmatig werken.
- Het schoolteam kan kritisch nadenken over de rol van ouders en externe ondersteuners in het zorgbeleid.
- Het schoolteam kan werk maken van een talenbeleid en taalondersteuning voor taalzwakkere, anders- en meertalige leerlingen op basis van hedendaagse inzichten in taalverwervingsprocessen en taalvaardigheidsonderwijs.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers moeten alle ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming met de kleuters nastreven.

Wat betreft de regelgeving

- Het schoolteam moet het wettelijk recht op 28 lestijden per week onderwijs- en opvoedingsactiviteiten garanderen (Decreet Basisonderwijs, artikel 48).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Mieke DEVLIEGER de inspecteur-verslaggever	An COURANT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	